

Reflexions docents d'estiu

La biologia, i les ciències naturals en general, s'han d'ensenyar anant d'allò més general al més particular (també d'allò més concret a l'abstracte). Presentar visions de conjunt per, posteriorment, entrar al detall. Començar amb preguntes molt generals fins a arribar a allò més detallat o quotidià. També, per fer més motivadors i entenedors els continguts, s'han de transcendir els límits de la biologia: cap endins en totes les especialitats filles de la biologia (ecologia, fisiologia, anatomia, entomologia?) i cap enfora, enllaçant-les amb les ciències socials, la tecnologia i l'art.

Quan ensenyem biologia, cal centrar-se més en la solució del problema que en la matèria en si. Els problemes reflecteixen la unificació del saber. S'ha de reforçar el tractament interdisciplinari i el treball per projectes. Hauríem de tenir una visió més constructivista de la realitat biològica. El treball per projectes hauria de ser l'autèntica manera d'ensenyar. La realitat no està compartimentada en àrees o assignatures, la realitat se'ns presenta com un tot i, per tant, entomar-la com una totalitat esdevé la millor manera d'aprendre-la. La limitació que tenim els docents en aquest cas és el sistema educatiu que ens *imposa* unes programacions reduccionistes i massa especialitzades.

S'hauria d'aprofundir en allò que ens dicti el cor a l'hora d'aprendre i ensenyar. Mostrar passió i compromís amb l'alumnat i amb allò que s'ensenyà. La passió mou muntanyes, la passió és la base del coneixement. Una altra vegada, els docents estem limitats per les encotillades i estretes programacions

Aquests principis de la docència de la biologia, i també d'altres àrees del coneixement, els explica i aclareix amb més detall el biòleg Eduard O. Wilson en el seu llibre "La creació. Una crida per salvar la vida a la terra" publicat per Empúries. Aquests són alguns dels principis per ensenyar la biologia, però n'hi ha d'altres que Wilson no té molt presents i que són fonamentals.

Els principis teòrics de la docència que proposa són molt bonics, però utòpics a la secundària. A nivell universitari podrien funcionar, però a l'ESO i batxillerat només de vegades. No tenen en compte que normalment tens 30 alumnes a l'aula (amb la permissivitat de l'administració). Aquest fet que limita molt les capacitats docents i l'aprenentatge per part dels alumnes. Per ensenyar bé, qualsevol àrea de coneixement, s'ha de propiciar una interacció i atenció personalitzada amb tots els alumnes. Per aconseguir-ho, faran falta grups reduïts d'alumnes.